

Richtlijn verzuim en thuiszitters SWV VO Midden Kennemerland

Inleiding

Het terugdringen van het aantal thuiszitters is een belangrijke doelstelling van Passend Onderwijs. Ieder kind dat thuiszit is er één te veel. Van alle betrokkenen mag worden verwacht dat ze zich maximaal en proactief inzetten om thuiszitten te voorkomen. En als het zich toch voordoet er zo snel mogelijk een oplossing komt.

Wij hebben afgesproken met de 7 VO scholen en onze VSO locaties binnen het SWV dat zij op basis van de registratie van verzuim actief stappen volgen uit hun verzuimprotocol. De rol van de teamleider in het registreren van verzuim en de positie van de zorgcoördinator in het analyseren van verzuim in het kernteam heeft het afgelopen jaar veel aandacht gekregen en is toegenomen. Er is een checklist opgesteld die gehanteerd worden indien een leerling veelvuldig kortdurend verzuimd. Deze is verspreid onder de scholen.

Er wordt op scholen aan de hand van een stappenplan gebeld door de mentor, teamassistent, verzuim coördinator of teamleider als er sprake is van frequent of langdurig verzuim. Zie hiervoor het verzuimprotocol van iedere school. In de multidisciplinaire kernteams wordt verzuim besproken wanneer er sprake is van een signaal van het (dis)functioneren van het kind en het gezin.

1 Wettelijk verzuim

Absoluut verzuim

Leerplichtige jongeren die niet staan ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld zijn van de inschrijvingsplicht van de Leerplichtwet.

Relatief verzuim > 16 uur in 4 weken

Volgens de Leerplichtwet zijn VO instellingen wettelijk verplicht om leerplichtigen te melden bij DUO indien sprake is van ongeoorloofde afwezigheid van in totaal zestien uren les- of praktijktijd gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken.

Luxe verzuim

Treedt op als een leerplichtige jongere zonder vrijstelling buiten de schoolvakanties om (met ouders) op vakantie gaat. Verplicht te melden bij DUO.

Verlof op basis van vrijstelling

Vrijstelling artikel 11 f vakantieverlof maximaal 10 schooldagen, bevoegdheid directeur
Vrijstelling artikel 11g gewichtige omstandigheden maximaal 10 schooldagen, bevoegdheid directeur.
Vrijstelling artikel 11g gewichtige omstandigheden meer dan 10 schooldagen. De LPA kan op grond van 'gewichtige omstandigheden' - een buiten de wil van verzorger/kind gelegen omstandigheid een tijdelijke vrijstelling verlenen. Het kind blijft ingeschreven staan op de school en school blijft verantwoordelijk voor onderwijs. Uitgangspunt is en blijft volledige terugkeer naar school.

2. Signaal verzuim <16 uur in 4 weken

Leerplichtspreekuur

Een leerplichtige jongere die minder dan de wettelijke termijn -16 uur in 4 weken verzuimt, maar wel lesuren of dagdelen overslaat, pleegt beginnend verzuim. De verantwoordelijkheid voor de aanpak van het verzuim ligt bij ouders en school.

Gezamenlijk met de school proberen de leerplichtambtenaren het ongeoorloofd schoolverzuim terug te dringen en verzuim in een vroeg stadium te signaleren. De leerlingen die zes keer te laat en/of afwezig zijn geweest zonder bericht kunnen worden opgeroepen voor het leerplichtspreekuur op de school. Dit geldt ook voor leerlingen die ingeschreven staan in het GBA van buurgemeenten. Het betreft nog geen strafbaar feit dus daarom voeren de leerplichtambtenaren een informeren gesprek met betrekking tot het verzuim. Na dit gesprek worden ook ouders schriftelijk geïnformeerd door de leerplichtambtenaar. Op deze manier proberen de leerplichtambtenaren samen met school te voorkomen, dat leerlingen een strafbaar feit begaan met structureel te laat komen en spijbelen.

Beginnend verzuim (minder dan 16 uur per 4 weken met zorg)

Minder dan 16 uur per 4 weken verzuim dat samenhangt met achterliggende problemen van de leerling, kan gemeld worden via DUO. In het verzuimprotocol van de school staat beschreven wie wanneer actie onderneemt.

3. Ziekteverzuim

Ziekteverzuim < 100 uur

Scholen bepalen zelf wanneer zij in actie komen bij ziekteverzuim (bijv. actie bij herfstvakantie 50 uur verzuim, kerstvakantie 75 uur verzuim, krokusvakantie 100 uur verzuim). Scholen bepalen zelf wie signaleert, registreert, communiceert en handelt. Scholen bepalen met GGD hun inzet: op welk moment de schoolverpleegkundige (als inzetbaar) of de jeugdarts wordt ingezet en hoe diens inzet wordt geborgd en gemonitord. Indien er vermoed wordt dat het ziekteverzuim ongeoorloofd is (na consultatie schoolarts / schoolverpleegkundige) dan doet school een DUO melding.

Ziekteverzuim > 100 uur

Ziekteverzuim of functionele klachten. De school raadpleegt de schoolarts of schoolverpleegkundige. De schoolarts of schoolverpleegkundige maakt een inschatting van wat de belastbaarheid is van de leerling en adviseert ZoCo/ouders/leerling welke consequenties dit heeft voor het volgen van onderwijs. Leerlingen met ziekteverzuim van 100 uur of meer worden ook geregistreerd als thuiszitters (geoorloofde thuiszitters) en het stappenplan thuiszitters wordt gevolgd.

(herhaald) niet verschijnen op spreekuur/consult GGD

Inschakelen leerplicht (LPA) voor het sturen van een brief waarin staat beschreven dat de oproep van de schoolarts geen vrijblijvende afspraak is.

4. Thuiszitters

Definitie

Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken aaneengesloten verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht resp. vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs.

Protocol

Het is van groot belang dat de (dreigende) thuiszitters in een zo vroegtijdig mogelijk stadium in beeld gebracht worden. Daarbij is samenwerking en een goede afstemming tussen alle betrokkenen essentieel om de vaart erin te kunnen houden. Daarom spreken de partijen, die betrokken zijn bij het voorkomen en terugdringen van thuiszitten af, dat ze zich aan de hieronder beschreven werkwijze houden. Die partijen zijn, naast de leerling zelf:

1. de ouders/verzorgers/voogd
2. de zorgcoördinator & mentor & teamleider van de VO-school
3. de Consulent Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband VO Midden-Kennemerland
4. de Leerplichtambtenaar van de gemeente
5. ketenpartners, zoals CJG-coach, Reclassering, overige hulpverlening
6. Schoolverpleegkundige en schoolarts (bij ziektegerelateerd verzuim)

Pijlers:

- Blijf signalen monitoren: communiceer hierover, stel je vragen
- Het betrokkenenoverleg speelt een centrale rol
- Er wordt tijdens ieder overleg een vervolgspraak gemaakt
- Duidelijk is wie de regie heeft en wie welke verantwoordelijkheid in elk stadium heeft.
- Alle scholen werken volgens de principes die voortkomen uit het boek Schoolangst en Schoolweigering van Bienenke Nienhuis.

Stappenplan Thuiszitters

STAPPEN	ACTIES
1. Registratie	De V(S)O-school registreert de aanwezigheid van de ingeschreven leerlingen en onderneemt actie zodra een leerling ongemeld en/of ongeoorloofd afwezig is: ouders bellen, uitnodiging voor gesprek (zie protocol verzuim op iedere school). Door tijdig in te grijpen bij afwezigheid kan voorkomen worden dat een leerling uitvalt
2. Dossier	De school houdt een dossier bij van de afwezigheid van de leerling en de daarop ondernomen acties
3. Melden	Als een leerling in een periode van 4 weken 16 uur of meer verzuimt doet de school een melding bij de leerplichtambtenaar (via DUO) ¹ . Als een leerling meer dan 4 weken verzuimt doet de school daarnaast ook een melding bij het consulent Passend Onderwijs van het SWV

¹ Conform de Leerplichtwet, artikel 21: Indien een ingeschreven leerling (...) zonder geldige reden les- of praktijktijd heeft verzuimd en dit verzuim gedurende een periode van **vier opeenvolgende lesweken in totaal zestien uren les- of praktijktijd** bedraagt, geeft het hoofd van de school hiervan onverwijld kennis aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft.

	Leerling met meer dan 100 uur ziekteverzuim wordt gemeld bij de schoolarts.
4. Onderzoek en afstemming	De leerplichtambtenaar en schoolarts starten een onderzoek naar de oorzaak van het verzuim zodra de melding van de V(S)O-school binnenkomt en houden contact met de zorgcoördinator van de school
5. MDO	De zorgcoördinator van de V(S)O-school organiseert een multidisciplinair overleg (MDO), waaraan deelnemen: zorgcoördinator, ouders/leerling, leerplichtambtenaar en de consulent Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband. Eventueel aanvullende deelnemers zijn mentor of trajectbegeleider, CJG-coach, schoolverpleegkundige/ schoolarts en andere betrokkenen
6. Oplossing zoeken	In dit MDO wordt op maat met alle betrokkenen gezocht naar een passende oplossing die bijdraagt aan de terugkeer naar het onderwijs. Er is vertrouwen in elkaars expertise. Het totale kindbeeld en hiermee het ontwikkelingsperspectief van de leerling worden besproken. De ondersteuningsbehoeften van leerling en ouders worden in kaart gebracht
7. Plan van aanpak	Er wordt een plan van aanpak opgesteld waarin de afspraken worden vastgelegd, in ieder geval staat in dit plan van aanpak <ul style="list-style-type: none"> - Wie de regie heeft (de casemanager) - De termijn waarbinnen de leerling weer op school terugkeert - Wie doet wat om af te stemmen op de ondersteuningsbehoeften, wanneer? - De manier waarop de leerling weer instroomt: hoe komt de leerling binnen, wie is de contactpersoon, wat dienen de docenten en klasgenoten te weten, wie informeert hen? - Wat als het niet lukt om op te staan? Wat als het niet lukt om van huis te gaan? Wat als het niet lukt om binnen te komen? Wat als het niet lukt om vol te houden? - De verwachtingen naar de ouders toe (de ouders krijgen een actieve rol) - Een datum voor een volgende bijeenkomst Dit plan van aanpak wordt opgenomen in het dossier van de leerling, waarin ook de interventies worden vastgelegd en wordt verspreid door de casemanager aan alle betrokkenen
8. Vervolg-MDO	In het vervolg-MDO wordt gekeken naar het resultaat. Indien nodig wordt een nieuwe bijeenkomst gepland. Bij ieder MDO worden de gemaakte afspraken schriftelijk vastgelegd
9. Maatregelen	Indien de acties niet tot het gewenste resultaat hebben geleid, neemt de leerplichtambtenaar passende maatregelen. Dat kan bijv. zijn: een formele waarschuwing, een proces verbaal, een zorgmelding
10. Vervolgstappen	De betrokken partijen komen opnieuw bijeen om vervolgstappen af te spreken tot de leerling naar school is teruggekeerd. De eindregie ligt bij de school. De eindmonitoring bij de tandem leerplichtambtenaar - consulent Passend Onderwijs – zij zijn eindverantwoordelijk en moeten steeds op de hoogte zijn

11. Overzicht	RMC/Leerplicht registreert alle thuiszitters in de regio en vermeldt daarbij de reden van thuiszitten en de afspraken rond de aanpak. Hierin werkt RMC/Leerplicht samen met het SWV
12. Cyclisch monitoren	Iedere laatste week van de oneven maand mailt de V(S)O school naar de consulent passend onderwijs en de administratie van het SWV het overzicht van jongeren die veel verzuimen of thuiszitten

5. Schorsing en verwijdering

De schoolleiding mag alleen met toestemming van het schoolbestuur een leerling schorsen en of van school verwijderen. Schorsing en verwijdering volgt volgens de daarvoor gestelde wettelijke regelingen. Zie hiervoor het leerlingenstatuut van de school. Schorsing of definitieve verwijdering kan gebeuren na herhaaldelijke overtreding van de regels of ernstig wangedrag.

De ouders zijn in zo'n situatie hierover geïnformeerd en hebben een gesprek gehad met de schoolleiding. Zij kunnen bezwaar aantekenen bij het bestuur, volgens de klachtenprocedure. Er dient door de schoolleiding een vervolgplek te zijn gerealiseerd. Leerplicht en SWV dienen hierbij op de hoogte te worden gesteld.

6. Monitoring

Lijst samenwerkingsverband

Het Samenwerkingsverband stuurt periodiek, eens in de 2 maanden, een lijst toe waarop de scholen kunnen aangeven welke leerlingen (dreigen te) verzuimen, thuiszitten en hiervoor worden begeleid. De scholen vullen in sinds wanneer de leerling (veel) afwezig is, wat de aard van het verzuim is, de woonplaats, de leerplichtambtenaar, wie betrokken zijn en wat de volgende stap is. De school stuurt dit terug naar het secretariaat van het SWV en die verspreidt de lijst onder de leerplichtambtenaren in de regio. Zij checken deze informatie met dat wat via Carel geregistreerd staat en bekijken of de informatievoorziening klopt en welke acties hierop eventueel zouden moeten volgen.

Overleg met Leerplicht en GGD

Voorstel:

De school verzorgt twee keer per jaar een complete lijst namen van leerlingen met uren verzuim (geoorloofd en ongeoorloofd) en het aantal keer te laat komen. In het voor- en najaar vindt hierover een gesprek plaats met school en leerplicht (mogelijk uitbreiden met schoolarts of schoolverpleegkundige) om de lijst door te spreken en waar nodig actie op te ondernemen.

7. Consultatie door SWV

Op het moment dat de leerling langdurig afwezig is, bij hoog (ziekte)verzuim, bij langer dan 4 weken thuiszitten en bij voorgenomen verwijdering van een leerling met onderwijsondersteuningsbehoeften, wordt de Consulent Passend Onderwijs van het SWV ingeseind voor aanwezigheid in een MDO. Leerplicht is op de hoogte gesteld en aanwezig indien wenselijk.

8. Communicatie in de schoolgids

- In het kader van de privacy zouden scholen in de schoolgids moeten opnemen dat informatie m.b.t. een leerling met veelvuldig of frequent verzuim gedeeld kan worden met SWV en leerplicht.
- Info over leerplichtsprekuren
- Info over wat te doen bij ziekteverzuim.

9. VSV

Hiervan is sprake wanneer een leerling tussen de 18 en 23 jaar is, en niet in het bezit is van een startkwalificatie, geen onderwijs volgt aan de school van inschrijving gedurende een aaneengesloten periode van 4 weken of langer- of een door het bevoegd gezag van de school te bepalen kortere periode of van school is verwijderd. VSV-er is tevens een Pro leerling (ook 18-) die certificaat Pro heeft maar uitstroomt zonder werk of werk < 12 uur per week. Via DUO melden.